

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÚ KOMISÁRKU**Roxana MÎNZATUOVÁ****Výkonná podpredsedníčka pre ľudí, zručnosti a pripravenosť****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisárky a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispejete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Naša Európska únia, ktorá nemá v dejinách obdobu, sľubuje mier a prosperitu – hodnoty postavené na silnej kombinácii konkurencieschopnosti a európskeho sociálneho modelu: našou povinnosťou je dohliadať, aby sa tento sľub dodržal.

Narodila som sa v Rumunsku počas najtemnejšieho obdobia komunistickej diktatúry. Prvé odvážne verejné volanie po slobode a sociálnej spravodlivosti zaznelo v mojom rodnom meste Brašove 15. novembra 1987. Hoci komunistický režim túto vzburu potlačil, v decembri 1989 iskra nádeje opäť ožila vďaka rumunskej revolúcii, ktorá udala nové smerovanie mojej krajiny, pričom EÚ sa stala pre nás prísľubom aj snom. Tieto ľudské obete za hodnoty a práva, ktoré má EÚ vo svojej DNA, myslím tým ľudskú dôstojnosť, demokraciu, slobodu, spravodlivosť, právny štát, boli pre mňa a moju generáciu, ktorá naplno preživala kľúčové momenty nášho politického osudu, vždy morálnym kompasom a inšpiráciou. Za takmer polstoročie Rumunsko aj EÚ výrazne pokročili. Bude mi ctou sa na tomto pokroku ďalej podieľať.

V oblasti európskych záležitostí mám viac ako dve desaťročia odborných skúseností. Pracovala som na rôznych úrovniach, od župnej rady až po národný parlament, národnú vládu, Európsky parlament. Vďaka tomu som získala hlboké znalosti o potenciáli EÚ a viem, čo musíme urobiť, aby sme tieto výsledky dosiahli. Ako ministerka alebo aj ako štátna tajomníčka som koordinovala programy Rumunska v rámci Európskeho sociálneho fondu, vykonávala politiky a reformy ako systémovú reformu rumunského verejného obstarávania, alebo zavádzala právne predpisy a investície, ktoré pomohli najodkázanejším osobám a osobám so zdravotným postihnutím integrovať sa do trhu práce a viedli k lepšiemu životu pre nás všetkých. Svoju krajinu som zastupovala v Rade. Povinnosti som si vždy plnila s nadšením, ambíciou, zodpovednosťou a empatiou tak, aby politika slúžila ľuďom. Ak budem potvrdená vo funkcii výkonnej podpredsedníčky, budem pristupovať k vykonávaniu politických usmernení s rovnakým nadšením a ambíciou, či už ide o konkrétne povinnosti v rámci môjho portfólia alebo moje širšie koordinačné povinnosti výkonnej podpredsedníčky.

Ako dezinovanej výkonnej podpredsedníčke pre ľudí, zručnosti a pripravenosť mi bolo udelené privilegium sústrediť sa vo svojej politickej činnosti na „ľudí“, ich práva a príležitosti. Na základe poverovacieho listu od zvolenej predsedníčky von der Leyenovej mám v úmysle spolupracovať s kolegami v kolégiu tak, aby sme splnili ambiciózný program. Potrebujeme silnú sociálnu Európu, ktorá využíva právne predpisy, investície a koordináciu politiky na boj proti chudobe, podporu prosperity a zabezpečenie spravodlivosti. Nemôžeme si dovoliť zanedbávať naše deti, ktoré sa stanú tvorcami a užívateľmi lepšej Európy, ani akceptovať vylúčenie znevýhodnených osôb v našej spoločnosti. Naše opatrenia na posilnenie sociálnej Európy budú naďalej vychádzať z Európskeho piliera sociálnych práv. Nový akčný plán, ktorý mám v úmysle navrhnuť v roku 2025, sa bude opierať o obnovený dialóg a spoluprácu s inštitúciami EÚ, členskými štátmi a so sociálnymi partnermi. Budem cestovať do všetkých členských štátov, aby som tento dialóg posunula vpred a dosiahla silnejší záväzok konať. Mám v úmysle uzavrieť

aj nový pakt pre sociálny dialóg a vniesť novú energiu do tvorby efektívnejších európskych politík, pričom budem stavať na vstupoch hlavných sociálnych aktérov.

Zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity musí ísť ruka v ruke s posilnením postavenia ľudí. Tento komplementárny prístup je základom silného sociálneho modelu. Sociálne práva a dôstojné mzdy sú nevyhnutným predpokladom existencie modelu udržateľnej konkurencieschopnosti. Únia zručností, plán pre čistý priemysel a Európsky pilier sociálnych práv sú zásadnými stavebnými kameňmi budúcnosti.

Riešenie nedostatku pracovnej sily si vyžaduje dvojaký prístup založený na poskytovaní a prenosnosti zručností. Chcem ešte raz zdôrazniť, že zručnosti sú sociálnym právom. Zahŕňajú všeobecné vzdelávanie a odbornú prípravu, ktoré začínajú od detstva, pokračujú počas celého pracovného života a poskytujú príležitosti na plnohodnotný život, sociálnu a hospodársku odolnosť. Dôležité je realizovať investície do ľudí prostredníctvom podpory EÚ, ako aj spolupracovať so súkromným sektorom, pokiaľ ide o intenzívnejšie poskytovanie zručností. Okrem toho sú potrebné aj opatrenia na zabezpečenie prenosnosti zručností. Bez zaváhania prispejem k úsiliu o vypracovanie ambiciózneho právneho rámca na podporu vzájomného uznávania a všetkého, čo je potrebné na pokrok v ďalších prebiehajúcich rokovaníach a pri vykonávaní *acquis* v oblasti trhu práce.

Budúca Komisia bude Komisiou investícií. To zahŕňa investície do ľudí. Zameriam sa na využívanie Európskeho sociálneho fondu, programu Erasmus+ a Sociálno-klimatického fondu v záujme dosiahnutia ambícií Európskeho piliera sociálnych práv, zabezpečenia spravodlivej transformácie a zlepšenia našich zručností a konkurencieschopnosti. Na tento účel je nevyhnutné posilniť prepojenie medzi investíciami a reformami, pričom obidva aspekty by mali byť v súlade s cieľmi a prioritami EÚ, aby sme sa zamerali na oblasti, v ktorých sú opatrenia EÚ najviac potrebné.

Mimoriadne dôležitá je celková snaha budúcej Komisie o ochranu demokracie a posilnenie právneho štátu. Zlepšenie výsledkov v oblasti vzdelávania, ako aj posilnenie rovnosti a sociálnych práv zásadným spôsobom prispievajú k budovaniu demokratickej odolnosti a podpore právneho štátu práve v čase, keď čelíme autoritárskym hrozbám a vonkajšiemu zasahovaniu.

Budem takisto riadiť činnosti na podporu integrovanej kultúry pripravenosti, pomáhať ľuďom a celej spoločnosti prispôbiť sa budúcim výzvam a pripraviť sa na účinnú a včasnú reakciu na nové potenciálne hrozby.

Ako presvedčená zástankyňa práv žien som hrdá na to, že som súčasťou vedenia európskych inštitúcií, a cítim osobitnú povinnosť bojovať za rodovú rovnosť, ktorú vnímam ako kľúčovú hodnotu a ako faktor umožňujúci demokratický život a lepšie hospodárstvo. Svojou činnosťou chcem ukázať, že Únia môže rásť a stať sa silnejšou vďaka rovnosti a solidarite. Vo všetkých svojich iniciatívach sa zameriam na boj za posilnenie postavenia žien a podporu rodovej rovnosti. V tomto úsilí budem úzko spolupracovať s komisárkou pre rovnosť, ako aj s celým kolégiom komisárov. Vo svojej práci pri dosahovaní hlavných sociálnych cieľových hodnôt Európskeho piliera sociálnych práv do roku 2030 sa zameriam na zníženie rozdielu v zamestnanosti žien a mužov aspoň o polovicu v porovnaní s rokom 2019, vykonávanie nových barcelonských cieľov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a posilnenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, a to aj v súvislosti s prácou na diaľku.

Nastal tiež čas na to, aby EÚ posilnila dôveru mladej generácie. Teším sa na každoročné politické dialógy s mládežou, ktoré začnem v prvých 100 dňoch svojho mandátu. Na zapojenie mladých ľudí potrebujeme flexibilné formáty, a to nielen prostredníctvom každoročného politického dialógu, ale aj pri špecifických kľúčových otázkach. Preto budem na celú škálu iniciatív, za ktoré som zodpovedná, uplatňovať mládežnícky test. Budem spolupracovať so zvyškom kolégia s cieľom zabezpečiť uplatňovanie hľadiska mládeže.

Ak budem potvrdená vo funkcii výkonnej podpredsedníčky, zaväzujem sa vykonávať svoje povinnosti úplne nezávisle a dodržiavať najvyššie etické normy vo všeobecnom záujme Únie. Budem dodržiavať kódex správania komisárov, vyhýbať sa situáciám spochybňujúcim moju nezávislosť a integritu a informovať predsedníčku Komisie o akomkoľvek možnom konflikte záujmov. Nebudem žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády alebo inej inštitúcie, úradu alebo subjektu. Aj po skončení svojich povinností sa zaväzujem dodržiavať dôvernú informácií, ako aj pravidlá týkajúce sa menovania a výhod. Zaväzujem sa dodržiavať povinnosti týkajúce sa transparentnosti a stretávať sa len s organizáciami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami, ktoré sú zaregistrované v registri transparentnosti.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravená prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravená včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Nemôžeme pre našich občanov a občianky prinášať výsledky a plne zohľadňovať ich potreby a očakávania, ak sa nezaviazeme k dôslednému dialógu a úzkej spolupráci s ich priamymi zástupcami, teda s Vami, poslancami a poslankyňami Parlamentu. Spolu s Komisiou a Parlamentom prispievame k silnejšej Únii. Počas svojej politickej kariéry som pôsobila ako miestna, národná a európska volená činiteľka. V praxi som uplatňovala parlamentnú spoluprácu, medziinštitucionálny dialóg a pracovala na politických synergiách. Ako ministerka som aktívne podporovala čestný a pragmatický dialóg s národným parlamentom. Touto zásadou som sa riadila nad rámec formálnych povinností.

V prípade, že budem potvrdená vo funkcii výkonnej podpredsedníčky, zaväzujem sa prevziať politickú zodpovednosť voči Parlamentu za činnosti v rámci svojho portfólia bez toho, aby bola dotknutá zásada kolegiality. Zaväzujem sa nadviazať osobitný vzťah medzi Európskym parlamentom a Komisiou a uplatňovať rovnaké zaobchádzanie s Európskym parlamentom a Radou pri výmene informácií s inštitúciami, ako sa stanovuje v rámcovej dohode medzi Európskym parlamentom a Komisiou z roku 2010.

Spolupráca s Európskym parlamentom má pre mňa zásadný význam a budem prispievať k posilneniu vzťahu medzi Komisiou a Parlamentom na úrovni kolégia, ako aj v oblastiach v rámci svojho portfólia. Zaväzujem sa riadne informovať Parlament o svojich činnostiach, ako aj o činnostiach svojich útvarov. S Parlamentom chcem takisto spolupracovať pri realizácii nášho európskeho projektu a zapájajú občanov. Ak sa spolu viac sústreďme na to, ako sa naše politiky a právne predpisy vykonávajú v praxi na vnútroštátnej úrovni, môžeme ukázať, ako zabezpečíme, aby občania a podniky pocítovali výhody EÚ.

Pre správne rozhodovanie je transparentnosť je kľúčová. Verím, že pravidelná prítomnosť v hlavných výboroch, s ktorými budem spolupracovať, podnieti kultúru dôvery, transparentnosti a kolegiality, ktorá je rozhodujúca pre našu spoločnú prácu a spoluprácu s Parlamentom vo všetkých fázach procesu tvorby politiky. Svoju prítomnosť na plenárnych rozpravách, vo výboroch a v dialógoch zabezpečím zorganizovaním štruktúrovaných dialógov so svojimi parlamentnými výbormi s cieľom načrtnúť ďalší postup v súvislosti s akýmkoľvek uzneseniami prijatými Parlamentom podľa článku 225 ZFEÚ, v ktorých sa požadujú legislatívne návrhy.

Domnievam sa, že vykonávanie parlamentnej kontroly a parlamentnej iniciatívy musí vychádzať z dialógu s Komisiou. Majúc na pamäti zásady kolegiality a rovnosti sa domnievam, že výkonní podpredsedovia a výkonné podpredsedníčky majú osobitnú zodpovednosť, pokiaľ ide o dialóg s Parlamentom.

Budem sa snažiť budovať vzťah založený na otvorenosti, transparentnosti, vzájomnej dôvere, efektívnosti, neustálom dialógu, pravidelnom podávaní správ a výmene informácií. Cieľom je umožniť Parlamentu účinne vykonávať svoj demokratický dohľad, ale aj dosiahnuť konsenzus o politických opatreniach. Pokiaľ ide o Parlament, zabezpečím transparentnosť a tok informácií, najmä pred významnými udalosťami a v kľúčových fázach medzinárodných rokovaní. Som presvedčená, že ako výkonná podpredsedníčka mám osobitnú povinnosť zúčastňovať sa na plenárnych zasadnutiach a na rozpravách výborov. Som pripravená na bilaterálne stretnutia a priamu komunikáciu s poslancami Európskeho parlamentu.

Zaväzujem sa úzko spolupracovať s Európskym parlamentom na základe Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z roku 2016 a rámcovej dohody z roku 2010 a podieľať sa spolu s kolégiom na revízii rámcovej dohody s cieľom posilniť spoločnú politickú zodpovednosť, dialóg, tok informácií a transparentnosť.

Otázky Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

3. Parlament znepokojuje roztrieštený charakter politiky sociálnych vecí a zamestnanosti a jej začlenenie do viacerých portfólií dezignovaných komisárov, ako aj chýbajúci sociálny rozmer a rozmer zamestnanosti v označení funkcie výkonnej dezignovanej podpredsedníčky Roxany Míngatuovej. Ako plánuje dezignovaná podpredsedníčka

zabezpečiť, aby uvedená roztrieštenosť neoslabovala uplatňovanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv? Ako budete spolupracovať s ostatnými komisármi na dosahovaní týchto cieľov? A súhlasili by ste s tým, aby sa vaša funkcia premenovala na „výkonná predsedníčka pre kvalitné pracovné miesta, sociálne práva, zručnosti a vzdelanie“, a že by ste prijali potrebné opatrenia na upevnenie sociálnej politiky a politiky zamestnanosti a zabezpečenie účinných štruktúr a dohľadu?

Verím, že pre sociálnu Európu je veľkým krokom vpred mať v kolégiu komisárov výkonnú podpredsedníčku pre ľudí, zručnosti a pripravenosť zodpovednú za portfólio zručností a vzdelávania, kvalitných pracovných miest a sociálnych práv. V prípade potvrdenia vo funkcii budem na túto úlohu hrdá a budem ňou poctená. Ako výkonná podpredsedníčka budem v prípade môjho potvrdenia presadzovať integráciu našich cieľov v sociálnej oblasti a na trhu práce v rámci celej činnosti Komisie. Je to nevyhnutné na dosiahnutie konkurencieschopného sociálneho trhového hospodárstva, ktoré nám zabezpečí prosperitu. Rovnako je to kľúčové pre demokraciu, zdravie našej spoločnosti, ako aj zvládnutie zelenej a digitálnej transformácie.

V snahe o čoraz silnejšiu sociálnu Európu je našim kompasom Európsky pilier sociálnych práv, podľa ktorého vytvárame silnú politiku zamestnanosti a sociálnu politiku v EÚ. Za iniciatívy uvedené v prvom akčnom pláne bolo zodpovedné široké spektrum portfólií a služieb: politiky zamestnanosti, zručností a sociálnej politiky sú vo veľkej miere relevantné pre rôzne oblasti politiky a nevyhnutné na dosiahnutie ich plného potenciálu. Zabezpečím, aby sa ciele Európskeho piliera sociálnych práv zohľadnili vo všetkých oblastiach politiky.

V prípade potvrdenia vo funkcii budem presadzovať nový ambiciózny akčný plán na implementáciu Európskeho piliera sociálnych práv oznámený v politických usmerneniach. Posilnenie sociálnej Európy a pretavenie zásad piliera do bežnej reality pre ľudí nie je jednoduchým poslaním. Budem samozrejme spolupracovať s ostatnými výkonnými podpredsedníčkami a podpredsedami, ako aj s komisárkami a komisármi, ktorých prácu budem mať za úlohu usmerňovať, ale neobmedzím sa len na túto spoluprácu. Ambiciózny a úspešný akčný plán si bude vyžadovať spoluprácu s celým kolégiom. Ak by som mala niektorých uviesť, tak napríklad: v oblasti bývania s komisárom pre energetiku a bývanie, v oblasti rovnosti s komisárkou pre rovnosť, v oblasti finančných prostriedkov s výkonným podpredsedom pre súdržnosť a reformy a s komisárom pre rozpočet, v oblasti koordinácie hospodárskych politík a európskeho semestra s komisárom pre hospodárstvo a produktivitu, v otázkach priemyslu a vnútorného trhu s výkonným podpredsedom pre prosperitu a priemyselnú stratégiu a v oblasti spravodlivej klimatickej transformácie s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu a s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast. Pilier sa musí vykonávať v praxi – jeho realizácia nemôže byť len dodatočným opatrením. Využijem všetky dostupné príležitosti na spoluprácu s Európskym parlamentom, ale aj s členskými štátmi a so sociálnymi partnermi, pričom prioritou bude realizácia záväzkov v oblasti základných práv, zručností, zamestnanosti a boja proti chudobe v súlade so všetkými 20 zásadami.

Rozumiem, prečo niektorí uprednostňovali inú formuláciu názvu mojej funkcie. Pokiaľ ide o mňa, teším sa na portfólio, v ktorom „ľudia“ stoja na prvom mieste a sú centrom pozornosti. Európsky projekt je predsa celý o tom, že v konečnom dôsledku slúžime občanom EÚ v ich rozmanitosti z hľadiska štátnej príslušnosti, životných okolností a perspektív, a pracujeme v ich záujme. Každý má svoj vlastný potenciál a vlastné potreby – toto je kľúčové posolstvo práce, ktorú musíme vykonať. Bez ohľadu na názov svojej funkcie chcem vo všeobecnosti pracovať pre ľudí v Európe a som jednoznačne odhodlaná pracovať na zabezpečení kvalitných pracovných miest, sociálnych práv, zručností a vzdelania. V prípade potvrdenia vo funkcii výkonnej podpredsedníčky využijem všetky dostupné nástroje na splnenie ambiciózných sociálnych cieľov tohto mandátu.

4. Aké legislatívne iniciatívy sa zaväzujete predložiť v novom akčnom pláne k Európskemu pilieru sociálnych práv na základe Vyhlásenia z La Hulpe, napríklad v prípade digitalizácie v práci, bývania a kolektívneho vyjednávania, aby sa dosiahli ciele týkajúce sa roka 2030? Aké konkrétne opatrenia a činnosti navrhnete s cieľom zaoberať sa kritickým nedostatkom zručností a pracovných síl na európskych trhoch práce a vytvárať vhodné príležitosti vo všetkých regiónoch Európy? Ako zabezpečíte, aby všetci, najmä nízkokvalifikovaní pracovníci mali prospech z únie zručností a mohli uplatňovať právo na odbornú prípravu, a aby mali rovnaký prístup k programom zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, najmä so zreteľom na zelenú a digitálnu transformáciu?

Aké konkrétne opatrenia a činnosti navrhnete na uľahčenie mobility pracovnej sily, v prospech silného Európskeho orgánu práce s rozsiahlymi právomocami (ELA), a ďalšiu modernizáciu, zjednodušenie a digitalizáciu koordinácie sociálneho zabezpečenia, ako sa uvádza vo Vašom poverovacom liste?

Okrem toho, aké nové a zrevidované najvyššie prípustné hodnoty vystavenia nebezpečným látkam pri práci plánujete navrhnúť na základe právnych predpisov EÚ v oblasti BOZP tak, aby sa zároveň zabezpečili rovnaké podmienky pre podniky?

Európsky pilier sociálnych práv je tým správnym kompasom, ktorý nás usmerňuje v nepretržitej snahe o vybudovanie sociálne spravodlivej a udržateľnej Európy. Naše sociálne normy sú dôležitým rozmerom modelu sociálneho trhového hospodárstva a z dlhodobého hľadiska sú kľúčové pre našu konkurencieschopnosť. V prípade potvrdenia vo funkcii spustím v roku 2025 nový akčný plán na implementáciu Európskeho piliera sociálnych práv s cieľom posilniť aktuálne politiky a zaviesť nové iniciatívy. Chcem urýchliť plnenie našich hlavných cieľových hodnôt EÚ na rok 2030, aby sme v oblasti zamestnanosti dosiahli aspoň 78 % mieru zamestnanosti, znížili rozdiel v zamestnanosti žien a mužov minimálne o polovicu, v oblasti zručností dosiahli 60 % podiel Európaniek a Európanov každoročne sa zúčastňujúcich na odbornej príprave a podporili prístup k základným digitálnym zručnostiam pre najmenej 80 % ľudí vo veku 16 – 74 rokov a v oblasti znižovania chudoby znížili počet ľudí žijúcich v chudobe alebo sociálnom vylúčení aspoň o 15 miliónov v porovnaní s údajmi z roku 2019 vrátane 5 miliónov detí. Takisto však chcem hlbšie preskúmať, ako poskytovať nielen zamestnanie, ale aj kvalitné pracovné miesta. V akčnom pláne budú oznámené legislatívne a nelegislatívne opatrenia, aby sme zabezpečili dosiahnutie našich ambícií v sociálnej oblasti.

Chcem, aby bol plán pre kvalitné pracovné miesta našou novou paradigmou umožňujúcou naplno využiť príležitosti, ktoré nové technológie a digitálne ekosystémy znamenajú pre inovácie, vyššiu produktivitu a konkurencieschopnosť. Budem pokračovať v práci v súvislosti s právom na odpojenie sa a teleprácu, chcem tak ukázať naše odhodlanie presadzovať práva pracovníkov v digitálnom veku. Ak existuje právo v offline priestore, tak existuje aj v online priestore. Budeme pokračovať aj v zhromažďovaní podkladov pre novú iniciatívu týkajúcu sa algoritmickeho riadenia, ktorá do sveta práce prinesie zásadu „kontrola človekom“. Posilnenie sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania na základe smernice o minimálnej mzde a odporúčania Rady o sociálnom dialógu z roku 2023 bude mať moju plnú podporu. Začnem tým, že začiatkom roka 2025 navrhнем nový pakt pre európsky sociálny dialóg v spolupráci s európskymi odborovými zväzmi a zamestnávateľmi. Kolektívne vyjednanie a sociálny dialóg sú v skutočnosti nevyhnutné na pružné a inkluzívne prispôsobenie sa nadchádzajúcim výzvam na európskych trhoch práce, ktoré súvisia s tromi transformáciami: zelenou, digitálnou a demografickou. Právo pracovníkov a ich zástupcov na informácie, porady a účasť je kľúčom k tomu, aby mohli zohrávať aktívnu úlohu pri predvídaní a riadení digitálnej a zelenej transformácie.

Pokiaľ ide o bývanie, budem podporovať prácu komisára pre energetiku a bývanie, ktorý riadi európsky plán pre cenovo dostupné bývanie, pričom zabezpečím, aby sa vyznačoval silným sociálnym prvkom zohľadňujúcim potreby najzraniteľnejších osôb vrátane osôb bez domova, ku ktorým ja najvhodnejšie pristupovať uplatňovaním zásady „bývanie ako prvé“.

S cieľom čeliť nedostatku pracovnej sily a zručností už Komisia predložila rôzne kľúčové iniciatívy, najmä Akčný plán na riešenie nedostatku pracovnej sily a zručností v EÚ, v ktorom sa zdôrazňujú špecifiká regiónov. Ako sa zdôrazňuje v Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, dôstojné pracovné podmienky sú nevyhnutné na prilákanie a udržanie pracovníkov, pričom silné kolektívne vyjednanie, primerané a spravodlivé mzdy, podpora inkluzívneho rastu a predchádzanie chudobe zamestnaných sú nevyhnutné aj na riešenie nedostatku pracovnej sily v EÚ. Toto sme sa naučili počas pandemickej krízy, najmä v sektore starostlivosti. Preto budem pracovať na vytvorení koherentného rámca na riešenie výziev týkajúcich sa pracovnej sily v oblasti dlhohodej starostlivosti, a to nielen s cieľom uľahčiť uznávanie zručností a kvalifikácií, ale aj zlepšiť pracovné podmienky.

Základom nášho prístupu bude rozvoj únie zručností: na riešenie nedostatku pracovnej sily a zručností a rozvinutie potenciálu jednotlivcov. Zručnosti sú nevyhnutné aj na to, aby sme mohli individuálne aj kolektívne čeliť výzvam vyplývajúcim zo zmeny a aby zelená a digitálna transformácia bola aj sociálne spravodlivou. Zručnosti sú sociálnym právom; právom, ktoré by mali mať všetci od detstva až po starobu. Cieľom bude, aby všetci získali vzdelanie a odbornú prípravu, ktorú potrebujú v každej fáze pracovného života, aby mohli pružne reagovať v dnešnom neustále sa vyvíjajúcom svete a potom zabezpečiť, aby sa tieto zručnosti mohli využívať na trhu práce v celej EÚ, pričom sa zároveň naplnia ambície ľudí, ktorí majú dané zručnosti, ako aj potreby zamestnávateľov. Pripravím ambicióznú iniciatívu v oblasti prenosnosti zručností s cieľom zabezpečiť, aby zručnosti mohli cirkulovať a boli a uznávané v rámci mobility na trhu práce.

Základom našej únie zručností sú politiky a investície do základných zručností, podpora učiteľov a zameranie našej práce na kľúčové potreby, ako je veda, technológia, inžinierstvo a matematika (STEM). Podporíme to posilnením práce v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy. Navrhнем aj ambiciózne a ciele opatrenia na podporu odborného vzdelávania a prípravy (OVP) s európskou pridanou hodnotou, pričom sa budem

inšpirovať vývojom v oblasti terciárneho vzdelávania v Európe. Ak chcú byť poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy inkluzívni, mali by ponúkať aj nové príležitosti na vzdelávanie vrátane digitálneho vzdelávania. Musíme využiť umelú inteligenciu a spätnú väzbu a usmernenie založené na údajoch, ako aj ciele opatrenia na podporu poskytovania digitálnych zručností. Potrebujeme flexibilné vzdelávacie dráhy, vzdelávanie zamerané na zručnosti a kompetencie, interdisciplinárne, medzikultúrne a cezhraničné vzdelávanie. V záujme dosiahnutia cieľovej hodnoty na rok 2030 v oblasti zručností preskúvam spôsoby ďalšieho posilnenia individuálnych vzdelávacích účtov. Tieto účty tým, že umožnia každému absolvovať odbornú prípravu, zabezpečia, aby sa právo na odbornú prípravu stalo realitou v praxi. Budem spolupracovať s členskými štátmi na pokroku v oblasti individuálnych vzdelávacích účtoch, a to najmä prostredníctvom podpory vzájomného učenia. Ďalším kľúčovým prvkom sú mikrocertifikáty, ktoré podporujú rozvoj zručností a zamestnateľnosť, a to certifikáciou vzdelávacích výstupov z krátkodobých vzdelávacích skúseností, ktoré sú osobitne relevantné pre zelenú, digitálnu a sociálnu transformáciu.

Kvalitné pracovné miesta znamenajú aj spravodlivú mobilitu pracovnej sily. Po prvé, musíme dokončiť prácu, ktorá je ešte stále na stole: Budem intenzívne spolupracovať s Parlamentom a Radou s cieľom pomôcť dosiahnuť dohodu o revízii nariadení o koordinácii sociálneho zabezpečenia. Som si vedomá zložitosti tohto spisu a som pripravená navrhnuť inovatívne prístupy na základe pokroku, ktorý sa doteraz dosiahol.

Po druhé, Komisia dokončuje hodnotenie Európskeho orgánu práce. Na základe zistení tohto hodnotenia a po zohľadnení informácií získaných z uznesenia Parlamentu sa hlbšie zameriam na to, ako posilniť prácu Európskeho orgánu práce. Po tretie, predložím komplexnú víziu digitalizácie služieb, a to aj s cieľom uľahčiť vyhlásenia týkajúce sa vyslaných pracovníkov. Bude to založené na dvoch pilotných projektoch k európskemu preukazu sociálneho zabezpečenia, ktorých výsledky sa očakávajú v druhej polovici roku 2025.

S ostatnými komisárkami a komisármi budem spolupracovať aj na splnení záväzku uvedeného v politických usmerneniach, aby sme vypracovali pravidlá uznávania kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorými sa zjednodušia postupy a odstránia zbytočné prekážky. Spolu s iniciatívami, ako je okruh talentov EÚ a partnerstvá zamerané na talenty, sa tým dá jasne najavo, že EÚ je otvorená talentom a dokáže prilákať ľudí so správnymi zručnosťami, ktoré zodpovedajú potrebám trhu práce EÚ.

Pokiaľ ide o nové a revidované najvyššie prípustné hodnoty vystavenia nebezpečným látkam pri práci, Komisia skrátila časové intervaly pri stanovovaní hodnôt na úrovni EÚ, ale chcem, aby sme boli rýchlejší. Budem sa tým podrobne zaoberať, keďže naši pracovníci potrebujú ochranu pred vystavením nebezpečným chemikáliám a podniky potrebujú rovnaké podmienky. V strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027 sa stanovujú látky, na ktoré sa treba zamerať v blízkej budúcnosti, a ja som odhodlaná túto prácu doviesť a chrániť ohrozených pracovníkov. Vzťahuje sa to aj na predchádzanie úmrtiam a nehodám na pracovisku vo všetkých aspektoch vrátane psychosociálnych a muskuloskeletálnych rizík. V tejto súvislosti chcem opätovne potvrdiť „prístup vízie nulovej úmrtnosti“, ktorého cieľom je predchádzať úmrtiam súvisiacim s prácou, a budem sa usilovať o podporu prevencie, pokiaľ ide o osobitné nebezpečenstvá vyplývajúce zo zmeny klímy, ako je teplotný stres alebo nepriaznivé poveternostné javy, ako aj o lepšie začlenenie psychosociálnych rizík, napr. tých, ktoré súvisia s digitálnou transformáciou. Veľká časť tejto práce súvisí so silnou ambíciou novej Komisie chrániť duševné zdravie Európaniek a Európanov.

V neposlednom rade budem výrazne propagovať sociálny rozmer európskeho semestra v rámci integrovaného prístupu medzi hospodárskymi a sociálnymi politikami. Budem pracovať na ďalšej integrácii rámca sociálnej konvergencie do semestra. Moja práca sa zameria aj na sociálne investície a reformy, a to aj zlepšením nástrojov ich monitorovania a hodnotenia, ako je posúdenie distribučného vplyvu, s cieľom merať ich hospodársku, ako aj sociálnu návratnosť. Tieto nástroje budú mať zásadný význam pre udržateľnosť všetkých európskych politík.

5. V Únii je približne 95 miliónov ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, z toho 19 miliónov tvoria deti. Tomuto riziku je vystavených aj 11 % pracovníkov. Aké konkrétne legislatívne iniciatívy navrhnete v rámci úplne prvej stratégie EÚ na boj proti chudobe, ktorú ohlásila predsedníčka Komisie Ursula von der Leyen? Akú úlohu budú mať v tejto stratégii európsky semester a Európska záruka pre deti, aby sa zabezpečilo napredovanie pri plnení cieľa stanoveného v Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, a to znížiť chudobu? Ako zabezpečíte, aby nasledujúci VFR prispel vo väčšej miere k odstráneniu chudoby a sociálneho vylúčenia? Aké konkrétne nadväzujúce opatrenia nad rámec odporúčania Rady prijmete na základe požiadaviek Európskeho parlamentu, aby sa zaručila primeranosť a zvýšilo pokrytie a využívanie systémov minimálneho príjmu?

Predložite návrh smernice o primeranom minimálnom príjme s cieľom zabezpečiť opätovné začlenenie ľudí, ktorí nie sú na trhu práce, v súlade so zásadou subsidiarity a špecifikami vnútroštátnych systémov sociálnej ochrany?

Zvolená predsedníčka von der Leyenová vo svojich politických usmerneniach zdôraznila, že európsky spôsob života závisí od ochrany a príležitostí vyplývajúcich z nášho sociálneho modelu a nášho sociálneho trhového hospodárstva. V prípade potvrdenia vo funkcii výkonnej podpredsedníčky vypracujem stratégiu EÚ na boj proti chudobe, ktorá bude účinne podporovať najviac znevýhodnené osoby v našej spoločnosti a riešiť sociálne nerovnosti. Miera a nové druhy chudoby a sociálne vylúčenia v Európe sú pre mňa naďalej neprijateľné. A chudoba detí nesmie mať v našej prosperujúcej spoločnosti miesto. Ak chceme uspieť pri budovaní konkurencieschopnejšej Únie zakotvenej v udržateľnom a ekologickom hospodárstve, ktoré je poháňané novými technológiami, odolné voči krízam, politicky solídne, potom našim horizontálnym cieľom vždy musí byť boj proti chudobe, a to prostredníctvom každého rozhodnutia a každej politiky, ktorú zavedieme.

Naša stratégia EÚ na boj proti chudobe by mala na úrovni EÚ priniesť nový impulz na zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia. Východiskovým bodom musia byť hlavné príčiny chudoby, ako napríklad nerovnosť a sociálna nespravodlivosť, nízke príjmy, slabá miera účasti jednotlivca na trhu práce, nedostatky v prístupe k sociálnym a základným službám, či cenová dostupnosť.

Závazok členských štátov konať rozhodne bude z hľadiska realizácie stratégie samozrejme kľúčový. Od samitu v Porte v roku 2021 máme jasnú cieľovú hodnotu, ktorú treba dosiahnuť do roku 2030. Konkrétne, pokiaľ ide o politiky sociálneho začlenenia a sociálnej ochrany, musíme sa snažiť znížiť počet ľudí žijúcich v chudobe alebo sociálnom vylúčení aspoň o 15 miliónov (v porovnaní s údajmi z roku 2019) vrátane 5 miliónov detí. Osobitný dôraz musíme kladť aj na prelomenie generačného cyklu chudoby, ako aj na podporu sociálnej mobility. Bude si to vyžadovať ďalšie výrazné úsilie – približne polovica členských štátov zaznamenala v roku 2023 výrazný nárast počtu osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením, čím sa dosiahnutie cieľovej hodnoty do roku 2030 stáva náročnejším.

Budem sa usilovať o to, aby sa tým, ktorí môžu pracovať, dostalo pomoci, aby získali kvalitné pracovné miesta a vymanili sa z chudoby. Chudoba sa týka ľudí všetkých vekových kategórií, od chudoby detí, chudoby ľudí v aktívnom veku až po chudobu v starobe. Riziko chudoby a sociálneho vylúčenia je vyššie u žien. Sociálne vylúčenie je často spojené s diskrimináciou a štrukturálnou nerovnosťou v spoločnosti. Prácu na stratégii začlením do našej práce na úni rovnosti a budem sa ňou v tejto spojitosti zaoberať.

Viac ako pätina obyvateľstva EÚ žijúceho v domácnostiach s nezaopatrenými deťmi bola v roku 2023 ohrozená chudobou alebo sociálnym vylúčením. V stratégii sa budem zaoberať starostlivosťou a tým, ako posilniť prístup ku kvalitnej a cenovo dostupnej starostlivosti pre rodiny, ako aj kvalitné pracovné miesta pre pracovnú silu v oblasti starostlivosti.

Navyše náš prístup k chudobe by mal byť komplexný a mal by ísť nad rámec politík zamestnanosti a sociálnych politík, aby zahŕňal politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, zdravotnej starostlivosti, bývania, zdaňovania, dopravy, energetiky, potravín a klímy. Aj v spolupráci s kolegyňami a kolegami budem podporovať vykonávanie Sociálno-klimatického fondu s cieľom riešiť chudobu spojenú s energetikou a dopravou.

Hlavnú zodpovednosť za riešenie chudoby a vylúčenia nesú v súlade so zmluvami členské štáty. V zmluvách sa však jasne stanovuje aj cieľ Únie podporovať mier, vlastné hodnoty a blaho svojich občanov – a že úlohou Únie je bojovať proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporovať sociálnu spravodlivosť a ochranu, rovnosť medzi ženami a mužmi, solidaritu medzi generáciami a ochranu práv dieťaťa.

Európsky semester bude zohrávať kľúčovú úlohu pri monitorovaní a koordinácii vnútroštátnych politík na boj proti sociálnemu vylúčeniu a nerovnostiam. Ak budem vo funkcii výkonnej podpredsedníčky potvrdená, budem prispievať k európskemu semestru, pokiaľ ide o sociálnu politiku, politiku vzdelávania a politiku zamestnanosti, a zaväzujem sa zachovať jeho silný sociálny rozmer. Spolu s ostatnými komisárkami a komisármi budem pracovať na vypracovaní holistických politík a možností financovania, pričom budem vychádzať z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+), ktorý podporuje vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv a ktorého cieľom je znížiť chudobu a sociálne vylúčenie, ako aj z nového Sociálno-klimatického fondu. Práca komisára pre energetiku a bývanie na európskom pláne pre cenovo dostupné bývanie a akčnom pláne pre prijateľné ceny energie je mimoriadne dôležitá, ak chceme zabezpečiť, aby tieto plány mali silnú sociálnu zložku, ktorá uspokojuje potreby najzraniteľnejších osôb vrátane osôb bez domova.

Pokiaľ ide o verejné financovanie a investície, prioritou bude zabezpečiť využívanie zdrojov dostupných prostredníctvom nástroja NextGenerationEU a súčasného rozpočtu. Politika súdržnosti vrátane Európskeho sociálneho fondu plus predstavuje dôležitú podporu opatrení na boj proti chudobe a vylúčeniu.

Nový Sociálno-klimatický fond bude silným nástrojom na riešenie energetickej a dopravnej chudoby a prispeje k dosiahnutiu cieľových hodnôt v oblasti chudoby v rámci akčného plánu na implementáciu Európskeho piliera sociálnych práv. Vzhľadom na jeho ciele je nevyhnutné, aby členské štáty fond pri jeho programovaní zamerali na sociálne vplyvy na zraniteľné skupiny, ktorých sa dotýka systém obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia (ETS2). Budem spolupracovať s ostatnými komisárkami a komisármi na zabezpečení cieľového a účinného programovania Sociálno-klimatického fondu na podporu zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy prostredníctvom dočasnej priamej podpory príjmu a opatrení a investícií zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, dekarbonizáciu vykurovania a chladenia budov a na poskytnutie lepšieho prístupu k nízkoemisnej mobilite a doprave.

Spolu s kolegyňami a kolegami z kolégia zabezpečím, aby jeho vykonávanie podporovalo štrukturálne zmeny potrebné na zabezpečenie spravodlivej a primeranej transformácie sprevádzajúcej vykonávanie ETS2. Ako sa stanovuje v nariadení, plány vrátane míľnikov a cieľov sa budú hodnotiť na základe tohto kritéria. Zo Sociálno-klimatického fondu sa bude poskytovať dočasná priama podpora príjmu, čo prispeje k zmierneniu chudoby najzraniteľnejších domácností.

V budúcnosti máme pri nasledujúcom viacročnom finančnom rámci príležitosť na to, aby sme naše výdavky nastavili cielenejšie, jednoduchšie a účinnejšie. Prepojenie investícií s reformami by malo pomôcť riešiť výzvy v oblastiach, ako je vzdelávanie, zručnosti a boj proti chudobe. Investície aj reformy by sa mali zosúladiť s cieľmi a prioritami EÚ, pričom je potrebné sa zamerať na oblasti, v ktorých sú opatrenia EÚ najviac potrebné a môžu mať maximálny vplyv.

Európska záruka pre deti je komplexná a rózna iniciatíva a členské štáty preukázali svoj záväzok vykonávať ju. Pre mňa bude jej plnenie a posilnenie prioritou. Potrebujeme zintenzívniť naše úsilie o dosiahnutie jej cieľov, najmä odstrániť rozdiely v prístupe k službám medzi deťmi žijúcimi v chudobe a ich rovesníkmi v lepšej finančnej a sociálnej situácii. V tejto súvislosti budem na posilnení záruky pracovať a poskytnem členským štátom ďalšie usmernenia na riešenie chudoby detí, najmä v nadväznosti na správu Komisie Rade o dosiahnutom pokroku v roku 2026.

Odporúčanie Rady o minimálnom príjme, ak ho členské štáty riadne implementujú, má potenciál výrazne zlepšiť primeranosť systémov minimálneho príjmu do roku 2030 a priblížiť viac ľudí k trhu práce. Dôraz by sa preto mal v prvom rade klásť na vykonávanie odporúčania, čo je horizontálnou prioritou novej Komisie. Členským štátom budeme poskytovať podporu prostredníctvom Výboru pre sociálnu ochranu, pričom budeme presadzovať tvorbu politik založených na dôkazoch, vzájomné učenie a výmenu osvedčených postupov. Komisia a Výbor pre sociálnu ochranu vypracujú v roku 2025 spoločnú správu, v ktorej posúdia pokrok pri vykonávaní odporúčania. Pokiaľ ide o chudobu zamestnaných, budeme intenzívne pracovať na vykonávaní smernice o primeranej minimálnej mzde, ktorá je v súčasnosti hlavným nástrojom na zabezpečenie toho, aby bol vstup na trh práce účinným prostriedkom na vymanenie ľudí z chudoby.

Otázky Výboru pre kultúru a vzdelávanie

6. Ako si predstavujete budúcnosť politiky EÚ v oblasti vzdelávania okrem toho, že sa bude posilňovať ľudský kapitál Európy, aby sa poskytovalo účinné a relevantné vzdelávanie, ktoré rozvíja znalosti, zručnosti, hodnoty a právomoci, ktoré zodpovedajú holistickej vízii vzdelávania a prispievajú k lepšie pripraveným a odolnejším budúcim generáciám? Ako budete v súvislosti s prebiehajúcou európskou zelenou transformáciou a čistou priemyselnou transformáciou aktívne rozvíjať stratégie, ktoré sa zaoberajú výzvami v súvislosti s prístupom k vzdelávaniu, základným zručnostiam, digitálnym zručnostiam, STEM a vzdelávaniu v oblasti STEM a výchove k európskemu občianstvu?

Všetci vieme, že vzdelávanie posilňuje postavenie jednotlivcov. Mojou víziou preto je, aby silný európsky vzdelávací priestor takisto posilnil postavenie Európy. Budúcnosť politiky EÚ v oblasti vzdelávania je pre mňa pevne zakotvená v základných hodnotách slobody, demokracie, sociálnej spravodlivosti a spoločnej prosperity. Európsky vzdelávací priestor ako spoločný priestor pre vysokokvalitné vzdelávanie, prístupný pre všetkých, je hnacou silou spoločného cieľa, ktorým je kvalitné vzdelávanie, pružný rozvoj zručností a inklúzia. Tieto tri kľúčové prvky zabezpečia, aby naše budúce generácie boli nielen dobre pripravené, ale aj odolné voči otrasom a výzvam. Silný európsky vzdelávací priestor je samozrejme aj základným prvkom našej budúcej únie zručností.

Cieľom našej politiky EÚ v oblasti vzdelávania je podporiť členské štáty, a najmä pripraviť jednotlivcov na to, aby sa stali súčasťou pracovnej sily a boli zároveň pripravení na život, a vytvoriť spoločnosť, ktorá si cení kritické myslenie, tvorivosť a spoluprácu. Digitálna a mediálna gramotnosť, viacjazyčnosť a komunikačné zručnosti sú nevyhnutné na to, aby sa občanom umožnilo zorientovať sa v komplexnom globalizovanom svete. Potrebujeme úzku spoluprácu medzi rodičmi, školami, komunitami, poskytovateľmi formálneho a neformálneho vzdelávania. Vzdelávanie by sa nemalo poskytovať len tradične v triedach, ale malo by ísť nad ich rámec a odrážať nepretržitú prepojenosť medzi jednotlivcami a príslušným ľudským a kultúrnym zázemím.

Náš svet sa rýchlo mení. Musíme vytvoriť úniu zručností, ktorá účinne stimuluje kultúru a zmýšľanie, že vzdelávanie je celoživotné – v škole, na pracovisku a v spoločnosti. Preto je nevyhnutné dosiahnuť dohodu o novom spôsobe definovania a posudzovania investícií do ľudí od narodenia až po starobu. Investovanie do vzdelávania, napríklad vzdelávania detí ohrozených chudobou má neporovnateľnú strednodobú a dlhodobú hospodársku a spoločenskú návratnosť. Na uznanie všetkých foriem vzdelávania a odbornej prípravy sú potrebné ambiciózne opatrenia. Hlavnými zásadami sú zjednodušenie a digitalizácia. Chceme dosiahnuť výsledok, aby každá osoba bez ohľadu na svoje zázemie alebo východiskovú pozíciu mala zručnosti potrebné na vybudovanie stabilnej profesionálnej kariéry a zároveň bola odolná a vedela reagovať na príležitosti a výzvy spojené so zmenou kariéry. Základom nášho úspechu budú naše politiky na podporu učiteľov a školiteľov – ich pracovných podmienok, prípravy, zdrojov a kariérnych vyhliadok.

Ak budem potvrdená vo funkcii, budem sa snažiť o to, aby každé dieťa bez ohľadu na sociálno-ekonomické zázemie malo prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a možnosť naplno využiť svoj potenciál. Myšlienky a odporúčania v odporúčaniach Rady z roku 2022, ktoré sa týkajú iniciatívy Cesta k úspechu v škole, ako aj vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, poskytujú cenný východiskový bod.

Výsledky hodnotenia PISA z roku 2022 sú tak alarmujúce, že ich nemožno ignorovať. Potrebujeme rozhodné opatrenia. V prípade potvrdenia vo funkcii vypracujem v rámci únie zručností akčný plán zameraný na základné zručnosti, ktorý pomôže čeliť znepokojujúcemu poklesu výsledkov 15-ročných v gramotnosti, matematike a vede, ako aj nedostatočným digitálnym zručnostiam. Pôjde v ňom o zlepšenie výučby a vzdelávania, podporu učiteľov a presadzovanie účinného prostredia podporujúceho úspech študentov. Tento komplexný prístup bude vyzdvihovať nielen akademickú výkonnosť, ale aj úlohu, ktorú zohrávajú duševná pohoda v škole a sociálno-emocionálne zručnosti pri zlepšovaní výsledkov vzdelávania.

Ďalšou možnou iniciatívou v rámci únie zručností by bol strategický plán vzdelávania v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM), ktorý umožní v Európe zlepšiť vzdelávacie vyhliadky v danej oblasti. Bude sa v ňom riešiť nielen nedostatok kvalifikovaných učiteľov v odboroch STEM, ale pôjde v ňom aj o zabezpečenie vyššieho podielu dievčat a žien, ktoré majú záujem o kariéru v týchto odboroch. Akadémie zručností už poskytli veľmi dôležitý podklad na rozvoj učebných plánov, čo mnohým odvetviám STEM umožňuje školiť ľudí v súlade s potrebami priemyslu. Európske diplomy budú ďalším impulzom pre rozvoj a uznávanie nadnárodných programov STEM. Do týchto iniciatív môžeme začleniť aj umenie, humanitné vedy a spoločenské vedy, aby sme zabezpečili, že vzdelávanie bude zohľadňovať otázky, ktoré sa v reálnom svete objavujú pri šírení týchto zručností v súlade s našimi hodnotami a sociálnymi potrebami.

Bude treba naďalej pracovať s jasným rozhodnutím na koncepcii európskeho diplomu a spolupracovať pri tom s členskými štátmi a so sektorom vysokoškolského vzdelávania.

Moderný systém vzdelávania musí zahŕňať aj úplnú digitálnu transformáciu. Digitálny vek so sebou prináša nielen príležitosti, ale aj výzvy, a preto je nevyhnutné, aby boli všetci občania digitálne gramotní. EÚ musí zintenzívniť vynaložené úsilie na poskytovanie digitálnych zručností na všetkých úrovniach, od raného detstva až po celoživotné vzdelávanie, a začleniť digitálne kompetencie do základných učebných osnov. Akčným plánom digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 sme už stanovili pevný rámec, ale na dosiahnutie cieľov digitálneho desaťročia musíme nevyhnutne urýchliť reformy. Pri napredovaní by EÚ mala zvážiť kľúčové oblasti, ako je pripojiteľnosť škôl, digitálne nástroje v triede a pokročilé digitálne zručnosti v oblastiach, ako je umelá inteligencia, programovanie a kybernetická bezpečnosť. V rámci únie zručností mám v úmysle zabezpečiť komplexné preskúmanie akčného plánu digitálneho vzdelávania.

Vzdelávanie o udržateľnosti je základom ekologickej a udržateľnej budúcnosti v Európe. Musíme čo najlepšie využiť kľúčové nástroje, ako je európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti (GreenComp). Ekologické aspekty by mohli byť podporované aj prostredníctvom práce učiteľských akadémii a optimalizované v súvislosti s celoživotným vzdelávaním individuálnymi vzdelávacími účtami.

Strategickým pilierom únie zručností musí byť zintenzívnenie odborného vzdelávania a prípravy (OVP), ktoré ponúka dôležité dráhy k zamestnaniu a je úzko prepojené so zručnosťami potrebnými pre podniky. Ak budem potvrdená vo funkcii, pripravím európsku stratégiu pre odborné vzdelávanie a prípravu. Mojim cieľom nie je len zvýšiť počet ľudí s uznaným stupňom OVP, ale aj zvýšiť kvalitu, uznávanie a európsky rozmer tohto cenného typu vzdelania, čím sa posilní postavenie absolventov OVP. Náš silný balík finančných prostriedkov EÚ, spravovaný v rámci priameho riadenia a zdieľaného riadenia, zohráva kľúčovú úlohu pri zvyšovaní úrovne zručností a pri rekvalifikácii pracovníkov, a preto budem spolupracovať s komisárkami a komisármi, aby sme lepšie zamerali naše investície do strategických odvetví, ktoré poskytujú aj cenné príležitosti pre našu mládež.

Chcem, aby sme boli účinnejší, keď učíme naše mladšie generácie o Európe, jej hodnotách, histórii a spoločnej identite založenej na jednote v rozmanitosti. Posilnenie demokratických hodnôt a demokratickej účasti, podpora európskej identity a aktívneho občianstva sú jadrom všetkých hlavných programov vrátane programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity. Učítelia zohrávajú ústrednú úlohu pri zvyšovaní povedomia o európskych hodnotách a ich zaradení do výučby. Ak budem vymenovaná do funkcie, budem spolupracovať s členskými štátmi na ďalšom posilňovaní európskeho rozmeru výučby. V prípade môjho vymenovania sa chcem spolu s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát podieľať na budovaní štítu na obranu demokracie.

Vzdelávanie je zjednocujúcou silou a základným prvkom všetkých dobre fungujúcich demokracií. Erasmus+ spája mladých ľudí zo všetkých kútov Európy a ja ho budem ďalej posilňovať. Na upevnenie a prehĺbenie európskej identity medzi generáciami a národmi je nevyhnutné dosiahnuť ešte väčšiu inkluzívnosť mobility v rámci programu Erasmus+, najmä zabezpečiť, aby program mohli využívať aj najodkázanejšie a najzraniteľnejšie osoby. Dôležité pri tom bude zlepšenie skúseností študentov získaných v rámci mobility, ktoré by vďaka využívaniu digitalizácie mali byť ešte hodnotnejšie.

7. Čo plánujete v súvislosti s budúcnosťou európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorý sa má dokončiť do roku 2025, v spojení s uznávaním a cezhraničnou prenosnosťou kvalifikácií, titulov a diplomov vo všetkých oblastiach vzdelávania, a to vo formálnom, v informálnom aj neformálnom prostredí? Ako konkrétne plánujete riešiť naliehavé celouniové problémy, ako je nedostatok učiteľov, ich odborná príprava a neistá pracovná situácia?

Európsky vzdelávací priestor je stratégia na sprístupnenie kvalitného vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania pre všetkých a na cezhraničnej úrovni v súlade s prvou zásadou Európskeho piliera sociálnych práv. Tento záväzok k inkluzívnosti a excelentnosti vo vzdelávaní a v odbornej príprave je nevyhnutný na to, aby sa zabezpečilo, že každý Európan bude mať požadované zručnosti uznávané za hranicami a bude sa môcť uplatniť v spoločnosti a na trhu práce a únia zručností sa tak stane skutočnosťou.

Ak budem potvrdená vo funkcii, budem pracovať na európskom vzdelávacom priestore s cieľom presadzovať spoločný prístup k rozvoju zručností, vzdelávacej mobilite, kvalite a inkluzívnosti. Táto práca bude vychádzať z informácií získaných na základe hodnotenia európskeho vzdelávacieho priestoru, ktoré stále prebieha.

Kľúčovým prvkom európskeho vzdelávacieho priestoru je uznávanie kvalifikácií, ktoré je nevyhnutné pre študentskú mobilitu, a to aj v rámci programu Erasmus+ a pre cirkuláciu talentov v celej Európe. Hoci je rámec už zavedený, tempo vykonávania nie je rovnomerné, len polovica členských štátov dosiahla zatiaľ dostatočný pokrok. Návrh Komisie z marca 2024 na odporúčanie Rady o systéme zabezpečovania kvality a uznávania je ďalším dôležitým krokom k tomu, aby sa automatické uznávanie stalo pre všetkých študentov skutočnosťou. Aby som prácu v tejto oblasti ďalej posunula, bude mojou prioritou včasná dohoda a jej rozhodné vykonávanie.

Nová iniciatíva na zaistenie prenosnosti zručností nám umožní rozšíriť uznávanie zručností a kvalifikácií. Vytvoril by sa ňou rámec, v ktorom by akýkoľvek typ zručností alebo kvalifikácií získaných v jednej krajine alebo v jednom podniku mohol byť uznaný a akceptovaný v inej krajine, aby čo najlepšie slúžil ľuďom a trhu práce. Prispieje to k vytvoreniu skutočného európskeho priestoru, v ktorom môžu voľne cirkulovať znalosti, zručnosti a talenty.

Okrem toho musíme rozšíriť uznávanie certifikátov, najmä prostredníctvom odporúčania Rady z roku 2022 o mikrocertifikátoch. Tieto krátke a flexibilné možnosti vzdelávania zohrávajú dôležitú úlohu pri zvyšovaní úrovne zručností a pri rekvalifikácii európskej pracovnej sily, vďaka čomu sa vzdelávanie viac prispôbuje potrebám nášho vyvíjajúceho sa hospodárstva. Budem zároveň silne podporovať neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa a aj prostredníctvom práce s mládežou presadzovať jeho potvrdzovanie a ponúkание personalizovaných, participatívnych a inovačných foriem vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré takisto podporujú vzdelávanie k aktívnemu občianstvu. Menej formálne vzdelávacie prostredie, ako je práca s mládežou, športové kluby alebo kultúrne aktivity, môžu prispieť k inkluzívnejšiemu vzdelávaniu. V prípade potvrdenia vo

funkcii budem spolu s komisárom pre medzigeneračnú spravodlivosť, mládež, kultúru a šport klásť väčší dôraz na rozmer vzdelávania a zručností v týchto politikách.

V súčasnosti trpí 24 členských štátoch nedostatkom učiteľov. To znamená menej výučby, menej podpory a následnú stratu vzdelávania pre ďalšiu generáciu. Pre našu konkurencieschopnosť, ako aj pre našu sociálnu súdržnosť je nevyhnutné, aby učiteľské povolanie bolo atraktívnou kariérou. Za riešenie nedostatku učiteľov a ich potrieb odbornej prípravy nesú primárne zodpovednosť členské štáty. EÚ však môže a mala by podporovať toto spoločné úsilie a spolupracovať s členskými štátmi, pedagógmi, sociálnymi partnermi, občianskou spoločnosťou a študentmi pri riešení týchto a iných pretrvávajúcich výziev v našich systémoch vzdelávania. Preto ak budem potvrdená vo funkcii, navrhnem program EÚ pre učiteľov zameraný na pracovné podmienky, odbornú prípravu a kariérne vyhliadky učiteľov v celej EÚ. Pozriem sa aj na zavedenie európskej aliancie škôl s cieľom podporiť lepšiu cezhraničnú spoluprácu a mobilitu medzi školami v celej Európe. Len prostredníctvom tohto spoločného úsilia – zapojenia členských štátov, pedagógov, sociálnych partnerov, občianskej spoločnosti a študentov – môžeme riešiť tieto pretrvávajúce výzvy v našich systémoch vzdelávania.

8. V EÚ čelíme úniku mozgov v sektore vysokoškolského vzdelávania. Ako hodláte aktívne riešiť tento problém a ďalej rozvíjať aliancie európskych univerzít a pracovať na „európskom diplome“ v záujme konkrétneho riešenia uvedených výziev? Ako okrem toho hodláte uplatniť ponaučenia zo súčasného vykonávania programu Erasmus+ v rámci priprav jeho nasledujúcej generácie a v čom konkrétne spočíva Vaša stratégia na zachovanie hlavných cieľov a priorít programu vzhľadom na potenciálne rozpočtové tlaky v budúcnosti?

Európa musí byť cieľovou stanicou pre vzdelávanie a uplatnenie ľudí, ktorá priťahuje najlepšie talenty do všetkých odvetví vrátane vysokoškolského vzdelávania, ktoré musí byť takisto dostatočne konkurencieschopné, aby tieto talenty udržalo v európskych hospodárstvach a spoločnostiach. Na to potrebujeme väčšiu konkurencieschopnosť a atraktívnosť našich univerzít na globálnej scéne – bez ohľadu na to, v akom regióne sa nachádzajú. Som hlboko presvedčená, že Európa má všetko, čo treba na splnenie tejto ambície, vrátane vysokej miery akademickej excelentnosti. Fragmentácia a malý rozsah však často obmedzujú náš skutočný potenciál. Aby sme tomuto fenoménu zabránili, potrebujeme univerzity v celej Európe s vyššou úrovňou kooperácie a vzájomnej spolupráce.

Preto by sme mali presadzovať európsku stratégiu pre univerzity, ktorej cieľom je posilniť inštitúcie vysokoškolského vzdelávania v celej Európe a dať im väčšiu moc. Jedna z jej hlavných iniciatív týkajúca sa európskych univerzít, podporovaná v rámci programu Erasmus+, zbližuje univerzity zo všetkých častí Európy vrátane vidieckych oblastí a najvzdialenejších regiónov. Zriadením európskych medziuniverzitných kampusov by aliancie európskych univerzít mohli študentom poskytovať prístup k bohatšej a lepšej ponuke vzdelávania v spolupráci s výskumnými ústavmi a podnikmi. Umožnilo by to študentom rozvíjať širší, rozmanitejší a na budúcnosť orientovaný súbor zručností a kompetencií, keďže univerzity by spájali svoju expertízu, znalosti a zdroje, a tým kombinovali doplnkové silné stránky, ktoré nie sú k dispozícii v žiadnej jednotlivjej inštitúcii. Takéto aliancie sú hnacou silou vyváženej cirkulácie mozgov a poskytujú študentom jedinečnú príležitosť získať vysokoškolský diplom s integrovanou mobilitou, ktorá kombinuje štúdium vo viacerých európskych krajinách. Musíme preto podniknúť tieto sľubné kroky, podnecovať viac univerzít, aby zdieľali tento prístup, a ukázať, aké výhody to prináša pre pedagógov, študentov a budúcich zamestnávateľov.

Koncepcia európskeho diplomu, ktorej priekopníkom sú viaceré aliancie európskych univerzít, otvára nové príležitosti pre všetky inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby svojim študentom ponúkali vyhľadávaný a všeobecne uznávaný diplom, a to aj v odvetviach, ktoré majú pre Európu strategický význam. V prípade potvrdenia vo funkcii budem pokračovať v tejto práci a spolu s členskými štátmi, Európskym parlamentom a zainteresovanými stranami v oblasti vysokoškolského vzdelávania sa v záujme budúcnosti našich študentov a Európy zameriam na zavedenie európskeho diplomu do praxe. Jeden zo svojich dialógov o vykonávaní by som chcela venovať preskúmaniu toho, čo spomaľuje pokrok v tejto oblasti.

Už viac ako 35 rokov program Erasmus+ podporuje ľudí pri využívaní vzdelávacej mobility a získavaní nových kompetencií a zručností, ako je empatia, dôvera, otvorenosť, kritické myslenie, rešpektovanie rozmanitosti a aktívne občianstvo. Obnovený a posilnený program Erasmus+ podporí konkurencieschopnosť a sociálne začlenenie a pomôže presadzovať naše demokratické hodnoty. Vzhľadom na to a v prípade potvrdenia vo funkcii budem nadväzovať na úspechy programu, aby som poskytla presvedčivý dôkaz o jeho význame pre ďalšiu generáciu. Ambície sú vysoké. Draghiho správa požadovala „Erasmus pre všetkých“, čo sa prejavilo aj v odporúčaní Rady s názvom Európa v pohybe. Dopyt po vzdelávacej mobilite a spolupráci presahuje súčasný program. Ako sa uvádza v politických usmerneniach, musíme posilniť program Erasmus+, a to aj v oblasti odborného vzdelávania. Ďalší viacročný finančný rámec je príležitosťou na to, aby sme naše investície do vzdelávania realizovali jednoduchšie a účinnejšie. Preto potrebujeme posilniť existujúce opatrenia, navrhnuť

zlepšenia a ďalšie zjednodušenia, aby sme udržali krok s rýchlo sa vyvíjajúcim svetom a posilnili európsku a medzinárodnú spoluprácu. Jedinečné postavenie programu Erasmus+ má potenciál zbližovať Európanov a podporovať konkurencieschopnosť, inklúziu, demokratickú účasť a základné hodnoty EÚ.

Otázka Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

9. Vzhľadom na naliehavú potrebu kultúry pripravenosti EÚ na vznikajúce hrozby, ktoré môžu postihnúť našu bezpečnosť a bezpečnosť našej spoločnosti, ako plánujete prispieť k budovaniu kapacít EÚ, zlepšeniu odhaľovania hrozieb a rýchleho a účinnému použitiu koordinovanej reakcie v prípade krízy?

Vzhľadom na očividný nárast v počte a zložitosti klimatických, sociálnych, geopolitických rizík a rizík technologickej bezpečnosti, ktoré hrozia EÚ, je pre ňu nevyhnutne potrebné vypracovať komplexnejší a integrovanejší prístup k riadeniu kríz.

Ak budem potvrdená vo funkcii výkonnej podpredsedníčky, budem usmerňovať prácu na stratégiu únie pripravenosti EÚ, pričom budem vychádzať zo správy o civilnej a vojenskej pripravenosti a pripravenosti EÚ, ktorú predložil bývalý fínsky prezident Sauli Niinistö.

Cieľom je vybudovať silnejšiu a lepšie pripravenú Úniu postavenú na celospoločenskom, celovládnom prístupe, prístupe zohľadňujúcom všetky riziká a medzisektorovom prístupe k pripravenosti a užšej civilno-vojenskej spolupráci.

Pôjde aj o vybavenie občanov potrebnými zručnosťami, čomu sa budem venovať v rámci svojej širšej úlohy, ktorá mi bola zverená v oblasti zručností a vzdelávania. EÚ a jej členské štáty sa musia pripraviť na celé spektrum prírodných kríz a otrasov alebo kríz a otrasov spôsobených ľudskou činnosťou, od bezpečnostných hrozieb vrátane hybridných hrozieb a čoraz viac s kybernetickým rozmerom až po katastrofy spôsobené zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia, ktoré majú nepriaznivý vplyv na ďalšie odvetvia našej spoločnosti, ako sú zdravotníctvo, sociálna starostlivosť a poľnohospodárstvo.

V prípade potvrdenia vo funkcii budem v tomto úsilí spolupracovať s komisárom pre pripravenosť a krízové riadenie. Ako výkonná podpredsedníčka sa zaväzujem, že budem pomáhať spájať viaceré rôzne oblasti tejto práce, ktoré sem patria. Budem úzko spolupracovať so všetkými komisárkami a komisármi a s našimi členskými štátmi EÚ v skutočnom európskom tímovom duchu. Stratégia únie pripravenosti EÚ položí základy, ktoré posilnia schopnosti Európy identifikovať a včas riešiť zraniteľné miesta prostredníctvom cvičení a testovania a následne koordinovaným a integrovaným spôsobom predchádzať krízam, odolávať im a reagovať na ne.

Nezačíname od nuly: EÚ už vyvinula dôležité nástroje na predchádzanie, odhaľovanie a koordináciu reakcie na krízy, ako je mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany, a my ich budeme ďalej rozvíjať. Patrí sem aj strategická rezerva kapacít EÚ v oblasti reakcie („rescEU“), ktorá sa musí zachovať a ďalej posilňovať.

Môžeme vychádzať zo skúseností s existujúcimi odvetvovými nástrojmi a nástrojmi krízového riadenia vyvinutými v rôznych oblastiach a na rôznych úrovniach vrátane civilnej a vojenskej pripravenosti a zo skúseností získaných z minulých kríz, ako je posilnený rámec EÚ pre zdravotnú bezpečnosť zriadený po pandémii COVID-19 alebo práca na budovaní zdravotníckych protipatrení.

V rámci stratégie pre bezpečnostnú úniu prijala EÚ celý rad legislatívnych a operačných opatrení, vďaka ktorým je lepšie pripravená reagovať na bezpečnostné výzvy ako pred piatimi rokmi. Komisia bude úzko spolupracovať s členskými štátmi, aby zabezpečila vykonávanie nových právnych predpisov, ktoré budú kľúčové na zaistenie pripravenosti na bezpečnostné hrozby a zraniteľné miesta.

Pripravenosť však už nemôže byť výlučnou záležitosťou vlád a inštitúcií. Vzhľadom na bezprecedentnú zložitosť a medziodvetvovú povahu hrozieb bude aktívna účasť občanov, domácností a spoločenských aktérov na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni nevyhnutná na posilnenie pripravenosti EÚ, budovanie nových spôsobilostí a rýchle a účinné sfunkčnenie koordinovanej reakcie na krízu. Kľúčovú úlohu môžu zohrávať nové iniciatívy zamerané na rozvoj zručností a kapacít v rámci reakcie na krízu, do ktorých sa zapoja sociálni partneri, vzdelávacie inštitúcie a súkromný sektor, aby zabezpečili pripravenosť všetkých občanov.

Naša schopnosť reagovať na kybernetické hrozby, zdravotné hrozby alebo prírodné katastrofy je skúškou nášho odhodlania a solidarity. Môžeme sa pripraviť tak, že poskytneme ľuďom správne zručnosti, či už ide o zdravotníckych pracovníkov a pracovníkov zodpovedných za riešenie núdzových situácií alebo odborníkov

v oblasti kybernetickej bezpečnosti a manažérov logistiky, kde čelíme nedostatku špecializovaných zručností. Centrálne úlohu bude zohrávať aj vzdelávanie o rizikách, najmä v prípade zraniteľných skupín.

Na základe našich existujúcich kapacít a ich zoskupovania posilníme naše predvídanie, zlepšíme naše systémy včasného varovania a odhaľovania a zanalyzujeme nedostatky v spôsobilostiach EÚ vo všetkých odvetviach. Pandémia ochorenia COVID-19 a vojna proti Ukrajine nám ukázali, ako náhle môžu prísť krízy a vyvolať reťazovú reakciu, ktorá sa pretaví do ďalších odvetví vzhľadom na ich rozsiahle krízové prepojenia a vzájomné závislosti, čo si potom vyžaduje medziodvetvové riešenia a koordináciu, mnohokrát s vnútorným aj vonkajším rozmerom. Chcem podporovať medziodvetvové chápanie rizík a ich anticipačnú analýzu. Som odhodlaná uviesť to do praxe v prospech našej spoločnosti a občanov.

Otázka Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

10. Aké iniciatívy plánujete na odstránenie rodových rozdielov v odmeňovaní, v kariérnom postupe a v starobných dôchodkoch, na boj proti horizontálnej segregácii a na podporu dievčat a žien vo vzdelávaní a v kariérnom postupe v oblasti STEM a predchádzanie diskriminácii voči komukoľvek, aby Európa mohla využiť všetky svoje talenty a celý svoj potenciál? Aj vzhľadom na rodové rozdiely je riziko chudoby alebo sociálneho vylúčenia v EÚ vyššie v prípade žien ako u mužov. Ženám, ktoré majú neformálne povinnosti týkajúce sa starostlivosti o nezaopatrených rodinných príslušníkov, hrozí, že nebudú môcť získať formálne zamestnanie, a sú najviac ohrozené chudobou. Ako plánujete zlepšiť pracovné podmienky, kariérny postup a zvyšovanie kvalifikácií žien v súvislosti s novým rámcom na riešenie problémov pracovníkov v oblasti dlhodobej starostlivosti? Pokiaľ ide o úplne prvú stratégiu na boj proti chudobe, ktorú má vykonávať táto Komisia, ako zabezpečíte, aby táto nová stratégia mala dosah na ženy v najmenej istom a najzraniteľnejšom postavení, ako sú ženy bez domova a slobodné matky?

Rovnosť je základnou hodnotou EÚ a je neoddeliteľnou zásadou pre všetku prácu, ktorú budem vo svojej funkcii vykonávať. Rodová nerovnosť je porušením základných práv. Predstavuje aj obrovskú hospodársku prekážku, ktorá bráni celej Európe naplno rozvíjať svoj potenciál, čo má dlhodobý vplyv na našu konkurencieschopnosť.

Niekoľko nedávnych opatrení EÚ už má transformačný potenciál na zlepšenie života žien a ich účasti na hospodárstve. Patria sem najmä smernice o transparentnosti odmeňovania, rodovej rovnováhe vo vrcholových orgánoch spoločností, rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom a primeraných minimálnych mzdách. Ak budem potvrdená vo funkcii výkonnej podpredsedníčky, zabezpečím v úzkej spolupráci s príslušnými kolegami a kolegynami v kolégiu, aby sa tieto smernice riadne vykonávali, a uľahčím úsilie členských štátov v prípade potreby.

Pokiaľ ide o riešenie rodových rozdielov na trhu práce, ako sú rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, rodové rozdiely v kariére, rozdiely v zamestnanosti žien a mužov a rozdiely v dôchodkoch žien a mužov, budem úzko spolupracovať s komisárkou pre rovnosť pri vypracúvaní novej stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025, ako aj príprave našich konkrétnych opatrení v tejto oblasti. Výrazne k tomu bude prispievať aj nový akčný plán týkajúci sa Európskeho piliera sociálnych práv so zásadami rodovej rovnosti, rovnakých príležitostí a rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom.

Budem pracovať na riešení rodovej nerovnováhy a stereotypov v oblasti vzdelávania a kariéry. Napríklad v rámci iniciatívy Girls Go Circular už viac ako 47 000 dievčat v členských štátoch EÚ absolvovalo odbornú prípravu v oblasti digitálnych, podnikateľských a ekologických zručností a týmto smerom budem pokračovať. Cez Erasmus+ podporujeme aj projekty, ktoré rozvíjajú spôsoby, ako prekonať prekážky, ktoré bránia dievčatám a ženám pokračovať v kariére v odbornom vzdelávaní a príprave v odvetví emisne neutrálnych technológií a v súvisiacich oblastiach. Táto podpora je veľmi dôležitá, keďže mnohé príležitosti vytvorené zelenou a digitálnou transformáciou budú v technických povolaniach, v ktorých tradične dominujú muži, a nemôžeme si dovoliť, aby sme nevyužili talent polovice obyvateľstva.

V prípade potvrdenia vo funkcii začlením rodové hľadisko do iniciatív v oblasti zručností a vzdelávania, ktoré patria do mojej zodpovednosti. Budem sa náležite zaoberať horizontálnou segregáciou na trhu práce. Ide o dôležité faktory vedúce k rozdielom v odmeňovaní žien a mužov. Jedným z kľúčových cieľov strategického plánu vzdelávania v oblasti STEM bude prekonanie rodových rozdielov vo vzdelávaní v tejto oblasti. Primerané metodiky výučby a vzdelávania môžu zvýšiť motiváciu, záujem a účasť všetkých študentov vrátane dievčat, pokiaľ ide o túto oblasť. Rodovo citlivé vzdelávanie učiteľov môže pomôcť prekonať inštitucionálne prekážky a podporiť širší prístup k vzdelávaniu v oblasti STEM. Iniciatívy ako Girls Go Circular môžu byť ďalej rozvíjané

prostredníctvom špecializovanej odbornej prípravy pre pedagógov v predmetoch STEM, ako aj poskytovaním prístupu k učebným nástrojom, vytváraním sietí a premostňovaním vzdelávania s priemyslom.

Je dôležité reflektovať výzvy v oblasti rovnosti a zahŕňať rodovú rovnosť do stratégie EÚ proti chudobe. Na to, aby sme zlepšili situáciu najzraniteľnejších osôb vrátane ľudí bez domova, osamelých matiek a osôb so zdravotným postihnutím, musíme vyriešiť základné dôvody chudoby. V súlade s paradigmou aktívneho začleňovania zamýšľam zohľadniť faktory ako nedostatočné príjmy, rozdiely v prístupe na trh práce a nedostatky v prístupe k sociálnym a základným službám, ako je energia a doprava. Tieto rozdiely majú často rodový charakter.

Opatrenia na podporu vyššej účasti žien na trhu práce by pomohli prispieť aj k odstráneniu rozdielov v dôchodkoch žien a mužov, čo v prvom rade odráža rodové nerovnosti počas pracovného života a prerozdeleniu schopností našich systémov sociálneho zabezpečenia. Mali by sme aj naďalej sledovať rozdiely v dôchodkoch a venovať im osobitnú pozornosť, pokiaľ ide o štrukturálne nerovnosti, diskrimináciu a rodové predsudky.

Pri rodových nerovnostiach hrá centrálnu úlohu starostlivosť, ktorá predstavuje hlavnú súčasť riešenia týchto nerovností.

Pozorujeme neprímeranú záťaž vyplývajúcu z opatrovateľských povinností, ktorá má vplyv na to, či a ako môžu ženy vykonávať platenú prácu. Aby sme podporili účasť žien na trhu práce počas celého života, musíme zabezpečiť vysokokvalitné, cenovo dostupné a prístupné služby starostlivosti v celej EÚ a zlepšiť situáciu príjemcov starostlivosti, ako aj ľudí, ktorí sa o nich starajú profesionálne alebo neformálne. Budem preto ešte intenzívnejšie pokračovať v práci na vykonávaní európskej stratégie v oblasti starostlivosti, a najmä dvoch odporúčaní Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a o dlhodobej starostlivosti.